

JBA-16013002030300 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

December - 2019

Geography of Population

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.

(૨) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ / નકશા દોરો.

૧ વસ્તીવિષયક ભૂગોળના સ્વરૂપ તથા કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરી વસ્તી વિજ્ઞાનના અભ્યાસના અભિગમોની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ વસ્તીના વિતરણ માટેના જવાબદાર પરિબલોની સંદેષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪

૨ વિશ્વમાં વસ્તીવૃદ્ધિ મોટના મુખ્ય સિદ્ધાંતો જણાવી માલ્થુસ સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ વસ્તીસંક્રમણના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ વયજુથના પિરામિડોની આકૃતિ સહિત ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ વસતીના જન્મદર પર અસર કરતા પરિબલો સંદેષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ વસ્તી સ્થળાંતરના કારણો જણાવી તેનાથી ફલિત થતા પરિણામોની સંદેષ્ટાંત ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૪ ભારતમાં શહેરીકરણના કારણો અને પરિણામોની ચર્ચા કરો. ૧૪

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) ભારતમાં સાક્ષરતા અને શિક્ષણ

(૨) ગ્રામ્ય અને શહેરી વસ્તીનું માળખું

(૩) ભારતની વસ્તી વિષયક નીતિ

(૪) વસ્તીનું રાષ્ટ્રીય અને અંતરાષ્ટ્રીય સ્થળાંતર

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Draw neat diagram /map wherever necessary

1 Discuss the nature and scope of population Geography and the approaches adopted by Geographers. 14

OR

1 Discuss with illustration, the factors that are responsible for the distribution of population. 14

2 State the main theories of population growth of the world and discuss the Malthusian theory. 14

OR

2 State the demographic transition theory. 14

3 Explain the age-pyramids with diagrams. 14

OR

3 Discuss the factors affecting the Fertility of population. 14

4 State the types of population migration and give causes and consequences of population migration. 14

OR

4 State the causes and consequences of urbanization in India. 14

5 Write short notes : (Any Two) 14

- (1) Literacy and education in India
- (2) Rural and urban population structure
- (3) Population policy of India
- (4) National and international migration